

Informace k novému Občanskému zákoníku

(materiál České unie sportu)

Od 1. 1. 2014 vešel v platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jehož součástí je nově také úprava spolků, dříve občanských sdružení, která nahrazuje dosud užívaný zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

Nový občanský zákoník tedy upravuje činnost občanských sdružení, automaticky mění jejich formu na spolek a mění také způsob jejich registrace. Všechny změny, které vyplývají z nového občanského zákoníku, jsou popsány v tomto dokumentu. Principiálně se ale pro občanská sdružení působící ve sportu moc nemění.

Nová právní úprava vychází i nadále z principu, že spolky si mají své fungování upravit ve stanovách především podle svých potřeb. Většina zákonných ustanovení se tak uplatní teprve v okamžiku, kdy stanovy pro konkrétní záležitost nebudou mít svou vlastní úpravu.

Pouze nepatrná část zákonných ustanovení tak spadá mezi ta, od kterých se nelze v rámci stanov odchýlit.

Své stanovy jsou spolky povinny přizpůsobit nové právní úpravě nejpozději **do tří let** od nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, tj. **do 1. 1. 2017**. Ve stejné lhůtě je třeba zapsat pobočný spolek v případě, kdy jsou zřízeny organizační jednotky, a to pod sankcí ztráty jejich právní osobnosti (subjektivity). **Stanovy musí být povinně uloženy v úplném znění v sídle spolku.**

O jeden rok kratší lhůtu poskytli zákonodárci spolkům na úpravu názvu. Název spolku musí povinně obsahovat odkaz na svou právní formu, tedy součástí názvu musí být slova „**spolek**“ nebo „**zapsaný spolek**“, postačí i zkratka „**z.s.**“

Svůj název (v minimální rozsahu přidání zkratky z.s.) musí spolky přizpůsobit nové právní úpravě nejpozději **do dvou let** od nabytí účinnosti nového občanského zákoníku, tj. **do 1. 1. 2016**.

Jak je vidět z uvedených termínů změn výše, mají občanská sdružení dost času na úpravu jak stanov, tak vnitřní struktury, příliš otálet ale nedoporučujeme.

Spolky se podle nové právní úpravy povinně zapisují do veřejného rejstříku.

Podle znění zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, přebírají od 1. 1. 2014 agendu spojenou s registrací spolků (dosud občanských sdružení) místně příslušné rejstříkové soudy. Již existujícím spolkům doporučujeme ověřit si zapsané údaje.

V případě zjištění nesouladu skutečných údajů dříve nahlášených Ministerstvu vnitra ČR s údaji zapsanými ve spolkovém rejstříku není potřeba správné údaje zapisovat (zápis údajů je zpoplatněn). Nesoulad údajů je možné vyřešit podáním podnětu s vysvětlením chyby a dokumentem dokládajícím chybnost zápisu příslušnému rejstříkovému soudu.

Inteligentní formulář na zápis údajů do veřejného rejstříku naleznete na tomto odkazu - <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>.

Podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění platném od 1. 1. 2014, bude každý zápis (nového spolku i změněných údajů) do rejstříku zpoplatněn částkou 1 000 Kč. Případné osvobození spolků (v zásadě všech právnických osob) od soudních poplatků je v zákoně navázáno na status veřejné prospěšnosti, který má být podle znění nového občanského zákoníku upraven zvláštním zákonem. Návrh tohoto zákona však **nebyl schválen**, a proto lze předpokládat, že **poplatek bude soudy požadován**.

Česká unie sportu má připravené vzorové stanovy odpovídající znění nového občanského zákoníku. Jejich správné použití i celý proces zápisu spolku jsou poměrně náročné, proto připravujeme pracovníky Servisních center sportu České unie sportu v krajích a okresech (pracoviště Krajských organizací České unie sportu a okresních sdružení České unie sportu) tak, aby servisní centra byla schopna poradit zástupcům sportovních klubů/tělovýchovných jednot se všemi změnami, které bude nutné se změnou občanského zákoníku v legislativě sportovních klubů/tělovýchovných jednot učinit.

Schválení změny stanov sportovních klubů/tělovýchovných jednot spadá do pravomocí nejvyššího orgánu sportovních klubů/tělovýchovných jednot - valné hromady/členské schůze, proto je potřeba mít návrh stanov zpracovaný s dostatečným předstihem, před jejím řádným termínem, aby nebylo nutné svolávat mimořádné jednání.